

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Năm, ngày 22/05/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

BÀI 81

NGƯỜI XẤU, NGƯỜI TỐT ĐỀU LÀ THẦY CỦA TA

Người làm việc tốt giúp chúng ta phản tỉnh là chúng ta đã làm được việc đó chưa, nếu chúng ta chưa làm được thì nỗ lực làm. Người làm việc xấu giúp chúng ta quán chiếu là chúng ta có làm việc xấu đó không, nhắc chúng ta cảnh giác để không phạm phải.

Hòa Thượng nói: “**Chúng ta nói chúng ta không tìm thấy người Thầy nào vậy thì chúng ta đã sai**”. Người tốt, người xấu, thuận cảnh, nghịch cảnh đều là hoàn cảnh để chúng ta học tập, rèn luyện. Đây là tâm cảnh của người giác ngộ. Những người si mê thì không coi ai là Thầy mà tự cho mình là Thầy. Hoàn cảnh xung quanh đều là Thầy của chúng ta.

Hòa Thượng nói: “**Người biết tu, khéo học thì thuận cảnh, nghịch cảnh, thuận duyên, ác duyên đều là để họ soi rọi lại mình, nhắc mình nỗ lực**”. Người thành tựu đều là người “**biết học**”, biết ở trong hoàn cảnh để học tập. Hoàn cảnh nào cũng là hoàn cảnh để chúng ta học tập. Ví dụ, mọi người nấu được nồi chè ngon, chúng ta chưa nấu được thì chúng ta học tập để lần sau chúng ta nấu được; hay người khác có thể chỉnh trang được một hoàn cảnh tốt thì chúng ta cũng có thể làm được. Chúng ta thường cho rằng, chúng ta không làm được là do số phận hay do chúng ta không có thời gian. Chúng ta không có thời gian làm việc nhưng chúng ta có thời gian ngủ, tán dóc, dạy bảo người khác. Chúng ta thường thích dạy bảo người khác nhưng không dạy bảo mình.

Hòa Thượng nói: “**Nếu chúng ta không học trong cảnh duyên, thuận cảnh, nghịch cảnh thì chúng ta học ở đâu?**”. Chúng ta không thể đợi để được về thế giới Cực Lạc thì mới bắt đầu học. Ngày trước, có người bảo tôi mở Zoom lớp học buổi sáng để mọi người học tập cùng, tôi nghĩ, tôi mở Zoom là để mọi người giám sát tôi, xem tôi có ăn mặc chuẩn chỉnh, dậy đúng giờ hay lạy Phật đúng số lượng hay không.

Hòa Thượng nói: “**Thân này là để phục vụ chúng sanh**”. Thân này không phải để hưởng thụ, để ăn ngon, mặc đẹp. Người nào xem nặng việc ăn mặc, ngủ nghỉ thì họ sẽ trở nên tầm thường. Người mỗi khi đi đâu thì mang theo rất nhiều hành lý riêng thì người đó chỉ nghĩ đến bản thân mình. Đi đến nơi đâu tôi cũng chỉ mang theo một ba-lô nhỏ đựng hành lý. Ngày trước, Bác có rất ít quần áo cá nhân, sau khi tắm giặt, Bác treo quần áo lên một cái cây và vác cây đó trên vai để di chuyển. Chúng ta yêu cầu, đòi hỏi nhiều về nơi ở, việc ăn, ngủ thì đó là chúng ta đang bắt mọi người phục vụ mình. Chúng

ta quán sát hành động, đời sống của mình thì chúng ta biết mình là cao nhân hay tiểu nhân.

Sắp tới, nếu mọi người học tập không nghiêm túc thì sẽ không được vào học lớp này nữa. Nhiều người lên ngồi học nhưng đầu họ luôn vọng tưởng, càng học thì càng trở nên tà kiến, mê lầm. Ngày trước, tôi ngồi học một mình nhưng tôi vẫn lên lớp đúng giờ, học nghiêm túc.

Khi đi đến đâu, tôi cũng quán sát nhưng tôi không chấp trước, lần sau, tôi có thể làm y như họ. Tôi đi đến khắp các nơi, đến nơi nào tôi cũng tích cực làm việc. Hôm trước, tôi đi đến Huế, tôi không báo trước với mọi người, đến nơi, tôi nói với nhà bếp nếu không còn dư cơm thì chúng tôi ra ngoài ăn đơn giản. Tôi di chuyển đến các nơi bằng xe ô-tô, một ngày tôi cũng có 8 giờ như mọi người nhưng tôi vẫn làm được rất nhiều việc. Điều quan trọng là chúng ta biết dụng tâm hay không. Chúng ta mỗi niệm vì ta mà lo nghĩ thì người khác phải phục vụ chúng ta. Chúng ta để người khác phục vụ chúng ta không còn phước để được về cõi lành. Hằng ngày, chúng ta đều đang dùng cơm áo của Cha Mẹ, những người xung quanh, nếu chúng ta không tu, chúng ta không còn phước thì chúng ta không giữ được mạng.

Từ 2013 đến nay, tôi không nói những lời văn chương hoa mỹ, lời khen khách sáo. Mọi người làm những việc sai trái mà chúng ta khen thì chúng ta là đồng phạm, chúng ta phải đọa lạc với họ. Tổ Ấn Quang dạy chúng ta: **“Đốc hết trách nhiệm trong vai trò, trách nhiệm của mình”**. Chúng ta phải nói thẳng, nói thật họ nghe hay làm là việc của họ.

Hòa Thượng nói: **“Trong Kinh giáo Đại Thừa, Tổ Sư Đại Đức thường nhắc nhở học trò bằng cách hỏi “biết không?”. “Biết không” là biết tu, biết học, biết làm hay không. Chúng ta nghe nhiều đạo lý nhưng chúng ta thường không thực tiễn trong khởi tâm động niệm, hành động tạo tác. Nhiều người thường tán tụng nhau, nói việc của người khác, cuối cùng họ đáng đọa lạc như thế nào thì vẫn phải đọa lạc như thế đó. Người chân thật học Phật, hy sinh phụng hiến, không có ý niệm hưởng thụ thì sẽ tự tại, an vui.**

Hòa Thượng nói: **“Người biết tu, biết học thì không bao giờ rời khỏi cảnh giới. Họ ở ngay trong cảnh giới hiện thực mà tu học”**. Chúng ta nhìn ngôi nhà, sân mà chúng ta biết nó dơ hay sạch thì đó chúng ta đang ở trong cảnh giới hiện thực. Hôm qua, có một chậu cây đặt trên bàn tôi đang ngồi, tôi quán sát thì biết chậu cây đó đã thiếu nước. Chúng ta phải có sự quán sát cao độ như vậy.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta dùng thân này phục vụ chúng sanh, mỗi niệm vì chúng sanh, vì Phật pháp, chuẩn mực Thánh Hiền mà lo nghĩ thì năng lực trong tự tánh của chúng ta sẽ tự hiển lộ đầy đủ. Chúng ta mỗi niệm vì ta, vì sự thanh thoi, hưởng thụ của ta thì tự tánh của chúng ta không thể sinh khởi, khi phước hết thì chúng ta**

sẽ bị bệnh khổ, thậm chí mất mạng”. Hòa Thượng từng nói: **“Chúng ta đáng được hưởng thì chúng ta cũng không hưởng mà để dành cho chúng sanh**”. Chúng ta không đáng được hưởng mà chúng ta cố chiếm để hưởng thì chúng ta phải tự chịu trách nhiệm.

Hòa Thượng nói: **“Khổng Lão Phu Tử nói: ‘Ba người đi cùng ắt có thầy ta’. Chúng ta nói, chúng ta muốn học nhưng chúng ta không tìm được Thầy, đây là lời nói nực cười! Tất cả mọi người, mọi vật, mọi việc đều là Thầy của chúng ta. Thiện Tài Đồng Tử đã làm ra tấm gương cho chúng ta. Trên ‘Kinh Hoa Nghiêm’ nói, mỗi người đều là thiện tri thức, là Lão sư. Nếu chúng ta dùng tâm cầu học thì chúng ta sẽ học được rất nhiều**. Chúng ta thường tự cho rằng chúng ta là Thầy, không có ai xứng đáng làm Thầy của chúng ta. Nếu chúng ta biết tiếp nhận, học hỏi thì chúng ta đã thành tựu từ rất lâu. Chúng ta đợi đến khi có kết quả chúng ta mới thật tin thì chúng ta sẽ mất rất nhiều thời gian. Chúng ta còn nghi ngờ thì chúng ta không thể làm một cách mạnh mẽ.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta nhìn thấy người hành trì được chánh, tương ưng với pháp tánh thì chúng ta cung kính, tán thán họ. Chúng ta quán sát những việc họ làm, chúng ta đã làm được chưa, nếu chúng ta làm được rồi thì tốt, khích lệ, cố gắng giữ gìn, nếu chúng ta chưa làm được thì cố gắng làm. Nếu chúng ta nhìn thấy người bất thiện thì chúng ta nghĩ tưởng lại xem chúng ta có những điều bất thiện này không, nếu chúng ta không làm thì khích lệ chính mình, nếu như chúng ta có làm thì chúng ta phải mau mau sửa đổi những điều bất thiện đó**”.

Hoàn cảnh nào cũng là để chúng ta học tập. Tất cả việc đi, đứng, nằm, ngồi đều là hoàn cảnh để chúng ta học tập. Người thế gian nói: *“Học ăn, học nói, học gói, học mở”*. Chúng ta không thể tự nhiên trở thành hoàn thiện. Chúng ta còn sống ngày nào thì chúng ta cần học tập ngày đó. Chúng ta học chánh, không học cái tà, cái sai.

Hòa Thượng nói: **“Người mà biết học, biết tu thì tất cả mọi lúc, mọi nơi, mọi sự, mọi việc đều là đang nhắc nhở chính mình. Chúng ta có thể phản tỉnh, tiếp nhận được hay không? Mọi hoàn cảnh đều để chúng ta học tập, đều là Thầy của chúng ta. Nếu chúng ta không có tâm thái, phương thức này thì trong đời này chúng ta không thể có được thành tựu**”. Chúng ta tưởng chúng ta biết rồi nhưng đó chỉ là cái biết của phàm phu. Cái biết của Phật Bồ Tát, Thánh Hiền mới thấu tình đạt lý.

Hòa Thượng từng nói: **“Chúng ta phải bỏ đi cách thấy, cách biết, cách làm của mình**”. Chúng ta tùy thuận theo cách thấy, cách biết, cách làm của mình thì chắc chắn chúng ta sẽ sai, chúng ta bị dẫn đạo bởi tập khí nhiều đời. Tất cả những gì chúng ta nghĩ, chúng ta làm đều vì *“danh vọng lợi dưỡng”, “tự tư tự lợi”,* hưởng thụ *“năm dục sáu trần”, “tham, sân, si, mạn”*.

Hòa Thượng từng nói: **“Chúng ta không có trí tuệ của Thánh Hiền của Phật Bồ Tát thì chúng ta mượn nhờ trí tuệ của các Ngài**”. Chúng ta y theo lời dạy của các Ngài chính là chúng ta mượn nhờ trí tuệ của các Ngài. Mạnh Tử chưa từng gặp mặt Khổng

Lão Phu Tử nhưng Ngài làm theo lời dạy của Khổng Lão Phu Tử, Khổng Lão Phu Tử là Đại Thánh, Ngài đã trở thành Á Thánh. Cách học này đã có từ ngàn xưa. Thầy không tại thế nhưng chúng ta làm y theo lời của Thầy thì chúng ta vẫn có được thành công. Thích Ca Mâu Ni Phật đã sống cách chúng ta hơn 2000 năm, chúng ta làm y theo lời dạy của Ngài thì chúng ta chắc chắn thành công.

Hòa Thượng nói: ***“Trong cuộc sống, chúng ta gặp phải rất nhiều chướng duyên, nghịch cảnh, người phỉ báng, hãm hại, nhục mạ, chướng ngại ta. Chúng ta niệm niệm phải khởi lên sự tri ân, không khởi lên sự oán trách. Nếu không có những hoàn cảnh như vậy thì chúng ta làm sao có thể thành tựu được đạo nghiệp?”***. Cho dù phải cần môi, cần lợi mà làm thì chúng ta vẫn phải làm. Chúng ta chưa đạt được trạng thái tự tại như Phật Bồ Tát, nhưng chúng ta biết đạo lý, phương pháp thì cho dù phải cần môi, cần lợi làm thì chúng ta cũng phải làm.

Hòa Thượng nói: ***“Trong hoàn cảnh xấu ác không phải tất cả đều xấu, chúng ta hãy nhìn vào điểm tốt của nó”***. Trong một hoàn cảnh có 100 điều, trong đó có 99 điều xấu, một điều tốt thì chúng ta phải nhìn vào điều tốt đó, chúng ta chỉ nhìn vào 99 điều xấu thì chúng ta không thể vượt qua hoàn cảnh. Đây là cách để chúng ta đối đãi, tiếp nhận hoàn cảnh xấu. Mọi hoàn cảnh đều để chúng ta rèn tâm, nếu chúng ta không ở trong hoàn cảnh thì chúng ta không thể rèn được tâm. Mọi người thắc mắc vì sao tôi lay Phật nhanh, đây là do cơ địa của tôi, nếu tôi lay Phật chậm thì tôi sẽ mệt. Tôi đã rèn luyện quen với việc lay Phật nhanh như vậy.

Điều quan trọng là chúng ta phải luôn luôn hạ cái ta của mình. Chúng ta hạ cái ta của mình xuống thì chúng ta thấy mình rất thấp kém, luôn cần học tập để hoàn thiện. Nếu chúng ta thấy mình đã hoàn thiện thậm chí thấy mình hơn người thì chúng ta không thể tiếp nhận học tập. Đây là tập khí sâu dày của chúng ta.

Có những người học tập theo cách *“thượng đội, hạ đạp”*, đây là họ cung kính một người nhưng xem thường những người khác. Hằng ngày, chúng ta phải quán sát thật cẩn thận những tập khí của mình, chúng ta đừng cho rằng mình ăn chay, ngồi học được là tốt rồi mà chúng ta phải làm ở mức thật tốt. Thầy của chúng ta là *“thiên nhân chi đạo sư”*, Thầy của Trời người, chúng ta cũng phải làm được tấm gương để giúp người khác phản tỉnh, soi lại cách làm của họ. Chúng ta biết tu, biết học thì chúng ta thành tựu rất nhanh. Nếu chúng ta *“tự dĩ vi thị”*, tự cho mình là biết, là đúng, là hơn người thì chúng ta sẽ không thể học hỏi từ người khác.

Người tốt, người xấu đều là Thầy chúng ta, mọi hoàn cảnh trong cuộc sống là để chúng ta phản tỉnh, tự thay đổi, làm mới. Điều quan trọng nhất là chúng ta phải biết tự thay đổi, tự làm mới. Đã bao lâu rồi chúng ta không tự làm mới mình? Chúng ta phải luôn tự phản tỉnh, tự xét lại chính mình. Thánh Hiền luôn biết làm mới mình.

Hòa Thượng nói: “**Đời này chúng ta có được thân người nhưng đời sau có được thân người hay không?**”. Chúng ta muốn được thân người thì chúng ta phải thực hiện “**Năm Giới**”, “**Mười Thiện**” một cách tròn đầy. Người có đạo đức, tư cách thì họ sẽ chuẩn chỉnh trong những việc này. Thân chúng ta là để phục vụ chúng sanh, ý niệm của chúng ta là vì chúng sanh lo nghĩ, miệng của chúng ta là để nói lại những điều mình đã được học, làm, trùng tiên lại giáo huấn của Phật Bồ Tát, Thánh Hiền. Đây là chúng ta biết làm mới mình. Chúng ta muốn vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc chính là chúng ta làm mới mình. Nếu tập khí xấu ác của chúng ta vẫn còn nguyên thì chúng ta không thể đến được thế giới Tây Phương Cực Lạc.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập Mang lại lợi ích cho mọi người!